

EM: Valdība apstiprina pasākumu plānu efektīvākai ēku ekspluatācijas uzraudzībai

Publicēts: 10.05.2022.

Nozares jaunumi

Iepazīstoties ar Ekonomikas ministrijas sagatavoto Informatīvo ziņojumu par kontrolējošo valsts institūciju rīcību saistībā ar dzīvokli Merķeļa ielā 8, Rīgā, patvaļīgi ierīkoto hosteli, institūciju savstarpējās sadarbības aspektiem, kā arī priekšlikumiem uzraudzības procesu pilnveidojumiem, Ministru kabinets š.g. 10. maija sēdē lēma par vairākiem pasākumiem, kas paveicami šā gada laikā, lai turpmāk uzlabotu ēku ekspluatācijas uzraudzību un efektīvāk vērstos pret atbildīgām personām par ekspluatācijā pieļautiem pārkāpumiem.

Informatīvajā ziņojumā ministrija apkopojusi atbildīgo dienestu un iestāžu sniegto informāciju, kā arī kopā ar Labklājības ministrijas, Valsts darba inspekcijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD), Rīgas pašvaldības pārstāvjiem, piedaloties Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvjiem, pārrunāja problēmas, kas traucēja kontrolējošām institūcijām veikt efektīvu un jēgpilnu ēkas ekspluatācijas uzraudzību un vērsties pret atbildīgām personām par ekspluatācijā pieļautiem pārkāpumiem.

Informatīvajā ziņojumā analizētas normatīvā regulējuma prasības un regulējuma pietiekamība efektīvas kontroles īstenošanai, vērtēta iestāžu īstenotā kontrole, aprakstot arī kontroles trūkumus un to iemeslus; kā arī izvērtēta līdzšinējā sadarbība starp kontrolējošām iestādēm, nodrošinot efektīvu uzraudzības procesu.

Attiecībā uz normatīvo regulējumu secināts, ka normatīvais regulējums ir efektīvs un paredz secīgi visus nepieciešamos instrumentus efektīvai būvniecības tiesiskuma un ekspluatācijas kontrolei. Regulējums ēkas ekspluatācijas uzraudzības jomā ir pietiekams - būvvaldei ir noteiktas plašas pilnvaras, kā arī paredzēta iespēja rīkoties arī gadījumā, ja īpašnieks, slēpjot patvaļīgu būvniecību, nenodrošina piekļuvi telpām. Vienlaikus secināts, ka šajā gadījumā būvvalde nav izmantojusi visus mehānismus, lai nodrošinātu efektīvu kontroli. Tāpat konstatēts, ka tiesības piekļūt telpām nav paredzētas VUGD, lai veiktu normatīvajos aktos

paredzēto ugunsdrošības kontroli - VUGD ir nepieciešama īpašnieka piekrišana.

Lai veicinātu VUGD kontroles efektivitāti, iekšlietu ministrijai uzdots līdz šā gada 1. oktobrim izstrādāt grozījumus Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā, paredzot VUGD tiesības lemt par būves, tās daļas vai būvobjekta ekspluatācijas aizliegumu, ja īpašnieks trīs reizes nav nodrošinājis iespēju apsekt telpas ugunsdrošības prasību izpildes kontrolei.

Attiecībā uz iestāžu īstenoto kontroli Merķeļa ielā 8, Rīgā, ierīkotajā hostelī, kā arī citās adresēs, kur šis pats uzņēmums patvaļīgi ierīkoja naktsmītnes, secināts, ka, diemžēl, institūciju rīcība nav bijusi pietiekami efektīva. Piemēram, Rīgas būvvalde nav izmantojusi visus Būvniecības likumā paredzētos mehānismus, lai nodrošinātu jēgpilnu ekspluatācijas kontroli, nespējot iekļūt telpās, būvinspektors vairākas reizes pagarinājis ekspluatācijas uzraudzības termiņu (no 2019.gada līdz 2021.gadam), kā arī nav veikusi pārbaudi par faktisko ekspluatācijas pārtraukšanu pēc lēmuma pieņemšanas par ekspluatācijas aizliegumu.

Lai uzlabotu kontrolējošo institūciju kapacitāti un uzraudzības procesu, Ekonomikas ministrijai uzdots attīstīt Būvniecības informācijas sistēmas funkcionalitāti, izveidojot to par ērtu platformu uzraudzības pasākumu plānošanai un īstenošanai; organizēt seminārus būvvaldēm un pašvaldības policijai, skaidrojot Būvniecības likuma regulējumu administratīvās atbildības piemērošanai; kā arī pilnveidot regulējumu, lai mazinātu nelegālo tūrisma pakalpojumu sniegšanas riskus.

Analizējot kontrolējošo institūciju savstarpējo sadarbību ēkas uzraudzībā Merķeļa ielas 8, Rīgā, secināts, ka tā bijusi pietiekama - institūcijas ir apmainījušās ar informāciju par iespējamiem pārkāpumiem saistībā ar patvaļīgi ierīkoto hosteli. Vienlaikus konstatēts, ka institūcijām nav izstrādāti iekšējie normatīvie akti, kas ietvertu skaidrus priekšrakstus, kā rīkoties amatpersonām, ja tām, veicot kontroles pasākumus, rodas aizdomas par pārkāpumiem, kas ir citu institūciju kompetencē. Šādu kārtību izstrāde būtiski mazinātu risku, ka citos gadījumos institūciju sadarbība būtu efektīvāka. Lai veicinātu skaidru un efektīvu institūciju sadarbību turpmāk, VUGD uzdots līdz šā gada 31. decembrim pilnveidot iekšējos normatīvos aktus, nosakot kārtību informācijas apmaiņai ar būvvaldēm.

Detalizēti ar Informatīvo ziņojumu par kontrolējošo valsts institūciju rīcību saistībā ar dzīvokli Merķeļa ielā 8, Rīgā patvaļīgi ierīkoto hosteli, institūciju savstarpējās sadarbības aspektiem, kā arī priekšlikumiem uzraudzības procesu pilnveidojumiem var iepazīties [Vienotajā tiesību aktu portālā](#).

Ekonomikas ministrijas
Sabiedrisko attiecību nodaļa
prese@em.gov.lv

<https://www.iem.gov.lv/lv/jaunums/em-valdiba-apstiprina-pasakumu-planu-efektivakai-eku-ekspluatācijas-uzraudzībai>